

SÖDRA VÄGEN
Härnösands kommun
Västernorrlands län

Förslag till stadsplan och ändrad stadsplan

B e s k r i v n i n g

Förslaget är avfattat å kartor i 3 blad, stadsplane-karta, och i särskild handling, stadsplanebestämmelser, samt denna beskrivning.

Förslaget åtföljes av:

- bil 1 Utredningsplan för Södra vägen, Gatukontoret
- bil 2 VA-plan
- bil 3 Kopia av grundkarta utvisande fastighetsindelning
- bil 4 Utredning för översiktlig bedömning av kostnader för
markinlösen, K-Konsult

PLANDATA

Lägesbestämning

Planområdet omfattar vägområdet för Södra vägen, som ingår i gatukontorets utredningsplan 1983-09-15 mellan Kronobyvägen och Tullportsgatan. I förslaget ingår omgivande byggnads- och kvartersmark eller de delar av sådan mark, som berörs av förslaget samt Tullportsparken.

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

Befintliga planer

För planområdet gäller stadsplaner fastställda 170126, 421002, 570523, 590416, 631206, 681014, 710616, 741129, 790615 och byggnadsplan fastställd 680624.

Till planområdet gränsar stadsplan fastställd 660728.

Trafikledsplan

I förslag till trafikledsplan för Härnösands Centralort upprättad 1980-06-17 och reviderad 1981-12-15 anses förbifartsleden vara ett angeläget projekt som bör byggas när resurserna så medger. Förbifartsleden beräknas minska bilantalet på Södra vägen från nu 10 000 fordonsdygn till ca 6 000 fordon/dygn. Den befintliga sträckningen av Södra vägen som infartsled ingår i trafikledsplanen med GCM-väg väster om Södra vägen från Olof Högbergsgatan till Vårstagatan och öster om Södra vägen från denna korsning till Storgatan vid polishuset.

Kommunala ställningstaganden

Härnösands kommun begärde i brev till vägverket 1977-04-14 att i gällande planer reserverade områden för framtida södra infart till Härnösand skall utgå. Kommunen motiverar sin begäran med att marken behövs för bostadsbyggande och att den nuvarande infarten Södra vägen går att förbättra till godtagbar standard.

Vägförvaltningen motsätter sig i skrivelse till kommunen 1978-02-20 inte att reservatet för helt ny infartsled utgår ur gällande planer under förutsättning att en separat GCM-väg byggs vid Södra vägen samt att denna breddas och tomtutfarterna saneras.

På uppdrag av Kommunstyrelsen 1979-04-26 har ärendet utretts i samråd med vägförvaltningen.

Byggnadsnämnden beslöt 1979-04-26, § 67, att låta upprätta förslag till stadsplan för Södra vägen.

Planeringskommittén behandlade ärendet 1981-05-19, § 16, och beslöt att i princip godkänna skisserat förslag till stadsplan för Södra vägen som underlag för fortsatt arbete samt uppdra åt gatukontoret att i samråd med vägförvaltningen studera trafikområdet. Planen skulle därvid utformas så att den blev så ekonomisk som möjligt och där även driftsekonomiska synpunkter beaktades.

Kommunfullmäktige har 1984-09-13, § 156, beslutat hemställa hos länsstyrelsen att nybyggnadsförbud skall utfärdas för Södra vägen med angränsande områden.

Gatukontoret har upprättat utredningsplan för Södra vägen daterad 1983-09-15. Denna innehåller översiktskarta, plankartor, profiler, normalsektioner, förslagsritningar, gångtunnlar, tvärsektioner samt uppgifter om trafikmängder, prognoser, Capcalberäkningar och framkomlighetsberäkningar. Även teknisk- ekonomiska utredningar för projektet finns. Vägverket har 1983-10-25 godkänt vägprojektets omfattning och typutformning, samt 1983-06-14 prioriterat objekt Södra vägen med medelstilldelning för byggande 1986. Denna prioritering har Härnösands kommunstyrelse 1983-08-19 tillstyrkt.

BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Terräng, topografi

Planområdet utgör del av Gådeåbergets sluttning mot Södra Sundet. Marken lutar 4 - 8 % mot sydost. Högsta punkten + 22,8 på Södra vägen är belägen vid Kronobyvägen och den lägsta + 7,4 vid Vårstagatan. Klefbomsvägen, som ansluter till Södra vägen - Olof Högbergsgatan vid + 13,4, har som lägst nivå + 5,6.

Geotekniska förhållanden

Södra vägen ligger inom ett område där grunden huvudsakligen består av berg. Djupet till berg understiger normalt ej ca 5 m. Grundvattnet ligger ytligt speciellt upp mot järnvägen där trummor och diken mynnar.

Fastigheter vars ägare hört av sig med dräneringsproblem är: Annelund 1:1, stg 130, 143 A, 143 C och 614.

Vägsträckningen skär av den naturliga grundvattenströmmen. Grundvattenytans lägen har observerats i rör vid GCM-tunnlarnas föreslagna lägen.

För vägföretaget bedöms ur stabilitets- och sättningssynpunkt inga förstärkningsåtgärder vara erforderliga. Vägkroppen dräneras längs nordvästra sidan. För VA-ledningar erfordras bergsprängning.

GCM-tunneln vid Olof Högbergsgatan grundläggs på berg, viss mindre utgrävning och bergsprängning erfordras. Grundvattenytan ligger över grundläggningsnivån.

GCM-tunneln vid Kiörningsskolan grundläggs i berg 2,5 - 3 m djup, bergsprängning erfordras.

Fornlämningar

I Tullportsparken ligger lagskyddade fasta fornlämningen Härnösand nr 17. Detta gravfält har vid undersökningar i samband med byggande och ändringar av Södra vägen 1908, 1942 och 1951 visat sig tillhöra 400-talet e Kr, dvs järnåldern. Till samma område hör ytterligare två lagskyddade gravhögar belägna på södra sidan av Södra vägen vid avtagsväg till daghemmet och Gådeå sjukhus. Denna fornlämning nr 18 i fornlämningsregistret utgörs av två gravhögar, båda med diametern 8 m och höjden 0,75 m. Gravhögarna nr 18 är inte undersökta.

Bebyggelse

Längs Södra vägen finns en omfattande bebyggelse. Främst märks bostadsbebyggelse, friliggande hus i en och två våningar.

Vid vägen ligger också Vårsta Diakonigård, Stiftelsen Fristad (sjukhem, Kiörningsskolan, Härnösands sjukhus, Kriminalvårdsanstalt, Polishus, båtvarv, kiosk, gatukök, barsservering, bilhall samt affärslokal för försäljning av hushållsmaskiner.

Vid Klefbomsvägen ligger åtta pensionärslägenheter i två radhuslängor.

Vägar och trafik

Befintlig väg "Södra vägen" är 2-fältig och ca 7 m bred. Flera anslutningar och utfarter finns till vägen. Cyklister och mopedåkande är tvungna att använda körbanan eller gångbanan. Hastighetsbegränsning råder med 50 km/tim. För Sundsgatan och Strömsborgsgatan gäller förbud mot utfart till Södra vägen, för Sundsgatan gäller det trafik som kommer från väster. Korsningen med Tullportsgatan är signalreglerad.

Vatten

Befintlig huvudvattenledning är till största delen förlagd inom körbanan för Södra vägen. I Olof Högbergsgatan och där Klefbomsvägen ansluter till Södra vägen finns förbindelse med ledningsnätet i Sockenvägen. Huvudledningens dimension är 150 mm och dess ålder 10 - 40 år, material segjärn och gjutjärn. Medelförbrukningen 1979 i området mellan järnvägen. Sundsgatan, Södra Sundet och Fröland var 7,6 m³/h.

Spillvattenledningar

Spillvattnet från Fröland och Gådeåbergets sluttningar ner mot Södra Sundet ansluts till en avskärande ledning längs Södra Sundet. På sträckan finns två pumpstationer. En vid Klefbomsvägen och en vid Strömsborgsgatan.

Spillvattenledningarna är 10 - 40 år gamla. Materialet är till största delen betong.

Dagvattenledningar

Inom planområdet finns sex utsläppspunkter för dagvatten till Södra Sundet. Totalt omfattar avrinningsområden längs sträckan ca 75 ha. Dagvattenledningarna består av betong med en ålder av 10 - 40 år. Dessutom finns öppna diken. Ledningarnas förläggning överensstämmer i huvudsak med de övriga ledningarna dvs dagvattenledningen ligger inom körbanan.

Markägoförhållanden

Flertalet fastigheter inom planområdet är i privat ägo. Härnösands kommun äger 10 fastigheter.

PLANFÖRSLAGET

Avsikt

Vägombyggnaden utgör ett statskommunalt vägprojekt. Stadsplaneförslaget avser att jämlikt gällande lagstiftning möjliggöra ombyggnad av Södra vägen mellan kommunal väghållningsgräns och förut ombyggd del av E4 (Norra infarten). Ombyggnaden syftar till standardförbättring av befintlig väg och avser att öka framkomligheten då omgivande sträckor har bättre vägstandard.

Väglängden utgör ca 1 800 m. Förslaget innebär separering av skilda trafikantgrupper genom att för GCM-trafiken byggs särskild vägbana.

Avgränsning

Förslaget innebär att vägområdet breddas och att ny GCM-väg byggs. Vissa av de fastigheter som gränsar till vägområdet åsamkas intrång, vilket innebär att marklösen erfordras för genomförande av trafiksaneringen. Några fastigheter på den sydöstra sidan av vägen har medtagits i förslaget för att förgårdsmark mot Södra vägen utlägges med hänsyn till trafikbuller.

För områden som förut omfattats av byggnadsplan eller utomplansbestämmelser kommer stadsplan att gälla. Stadsplaneförslaget har upprättats som vägstadsplan, dvs endast mark som berörs av vägombyggnaden har medtagits. Trafiksaneringen gör intrång på kvartersmark i 1968 års byggnadsplan. Endast del av Gådeå 3:13 och 3:14 behöver medtagas i förslaget. Gådeå 3:13 och 3:14 ägs av Härnösands kommun, men kommer inte att byggas ut enligt gällande byggnadsplan. Marken kommer att medtagas i förslag till detaljplan för Lövudden omfattande 150 enbostadshus. Planförslaget påverkar inte utbyggnaden av Södra vägen. Inom Rotuddenområdet har utfärdats byggnadsförbud jämlikt 15 och 35 §§ byggnadslagen i avvaktan på upprättande av förslag till stadsplan, bevarandeplan, vilken bl a avser att taga tillvara den kulturellt intressanta trähusbebyggelsen från sekelskiftet. 1917-års stadsplan gäller för området. Upprättande av förslag pågår. Föreliggande förslag avser ej att föregripa utredningar om Rotuddenområdet. Avgränsning av förslag till stadsplan för Södra vägen vid Rotuddenområdet föreslås därför i gällande kvartersgräns mot Södra vägen. Kv Vändkretsen medtages i förslaget för att reglera utfarterna till Lasarettsgatan när utfarterna mot Södra vägen slopas.

Vägområde, byggnadskvarter

Vägområdet för Södra vägen med den nya GCM-vägen utläggs som allmän platsmark, gata och gatuplantering. I vägområdet ingår förutom körbanor även trottoar, vägrenar, sidoremsor och busshållplatser.

Vägområdet förorsakar intrång på angränsande i fastställd plan utlagd kvartersmark. Gällande förgårdsmark har breddats med hänsyn till trafikbullret. Inom tidigare icke planlagda delar har av samma anledning förgårdsmark införts. Inom planområdet är 12 bostadshus belägna närmare vägmitt än 20 m. Övergångsbestämmelse w har givits 9 av dessa bostadshus. Denna bestämmelse betyder att dessa bostadshus kan underhållas i befintligt läge. Helt ny byggnad föreslås uppförd minst 20 m från vägmitt inom utlagd byggnadsrätt.

Kv Vändkretsen är beläget inom Rotuddenområdet. Bostadshusen inom kv Vändkretsen 7, 8 och 9 är belägna närmare vägmitt än 20 m: Med hänsyn till avsikten att bevara den befintliga tidstypiska bebyggelsen inom Rotuddenområdet har dessa bostadshus erhållit byggnadsrätt i befintliga huslägen i förslaget. För fastigheten Gådeå 3:62 konfirmeras nuvarande användningssätt, bostad och handel. Byggnadskvarteret mellan Södra vägen och Klefbomsvägen samt fastigheten Gådeå 3:4 ingår i förslaget med huvudsakligen oförändrad markanvändning. Skogsbrynet 1:1 med befintligt pensionärshem utläggs som område för allmänt ändamål.

Gådeå 3:26, 3:27 och Skogsbrynet 1:3 föreslås användas för friliggande bostadshus i en våning. Fastställd rätt inom Gådeå 7:40, 7:42 och 7:44 att bygga ett flerbostadshus i två våningar behålls något ändrad till läge och storlek. För flerbostadshusets ca 16 lgh utläggs inom Bg betecknad mark plats för ca 20 parkerings- eller garageplatser. Gådeå 3:26 åsamkas intrång för anordnande av busshållplats vid Södra vägen. I förslaget kan Gådeå 3:26 annars behålla befintliga fastighetsgränser. För Gådeå 7:41, 7:43 och 7:45 utläggs byggnadsrätt för fristående bostadshus i två våningar.

Fastigheterna stg 126 - 592 belägna mellan Södra vägen och SJ-området för vilka endast utomplansbestämmelser gäller, föreslås utgöra kvartersmark för friliggande bostadshus i två våningar, utom Vårsta diakonigård stg 592, vilken fastighet med anpassning till nuvarande användningssätt föreslås utgöra kvartersmark för samlings- och föreningslokaler. För Lugnet 2:2, 2:4 har särskild stadsplan för handelsändamål upprättats 1984-05-16. Tre fastigheter, Lugnet 2:5, stg 161 och Gådeå 3:29 belägna inom detaljplan måste helt inlösas p g a markåtgång för vägombyggnaden och föreslås utgöra parkmark eller ingå i bostadskvarter.

Den del av Lugnet 2:5 som är belägen invid GCM-vägen föreslås utgöra gemensam förbindelseled gf för anordnande av anslutningsväg till Lugnet 2:1, 2:6, 2:7, 2:9, Gådeå 35:1 samt Annelund 1:1 och 1:3. Den västra delen av Lugnet 2:5 föreslås tilläggas Lugnet 2:6.

Stg 161 föreslås dels utgöra parkmark, dels ingå i Sundsgatans vändplan. Kv Vändkretsen medtages i förslaget för att reglera tillfarterna till fastigheterna i kvarteret som angränsar Södra vägen, då kvartersgränsen mot Södra vägen beläggs med utfartsförbud. Någon ändrad markanvändning föreslås däremot inte.

Marken från Gådeå 3:29 åtgår i huvudsak för byggande av GCM-väg med slänter. Övrig del av marken föreslås utgöra gemensam förbindelseled gf och tilläggas angränsande Gådeå 3:57.

Vägar och trafik, Södra vägen

Den nya sträckningen av Södra vägen följer den gamla med endast några smärre förändringar av linjeföringen. Det betyder att minsta horisontalkurvan i mittlinjen bedöms till R 200. Typsektionerna vid ombyggnaden föreslås bli (K 7,0 + 2 x V 1,0) dvs 7,0 m körbana plus 2 vägrenar 1,0 m breda. Sidoremsorna föreslås generellt erhålla 3,0 m bredd, men i vissa fall kan den krympas och förres med räcke eller ökas till bredden 6,0 m.

För GCM-vägen bedöms 3,0 m bredd vara tillräcklig. GCM-vägen åtskiljs från körbana av vägren och sidoremsa. Vägsektionerna kommer att byggas ut med kantsten. Trottoaren kommer att behållas mellan Klefbomsvägen och gångtunneln vid Kiörningsskolan. De vägslänter, vilka inkräktar på tomtmarken, förres med särskild bestämmelse, s. Detta markerar att denna mark behövs för slänt.

Magasinsstorlekar för svängande fordon är antagna till 2 - 3 fordon.

Busshållplatser

-

Busshållplatser, inalles 12 st, föreslås bli anordnade vid Södra vägen på följande platser: Vid Tullportsparken, Lasarettsgatan-Härnösands Sjukhus, vid gångtunneln Kiörningsskolan-Vårstagatan, vid Granuddsområdet, vid gångtunneln norr om Olof Högbergsgatan, söder om Olof Högbergsgatan och vid Kronobyvägen. Totalt passerar 108 turer per dygn på delen Storgatan-Vårstagatan och 78 turer per dygn på delen Vårstagatan-Olof Högbergsgatan. Viss del utgör trafik till Solenskolan. Bussförbindelse finns bl a med SJ i Sundsvall och Härnösand-Sundsvalls flygplats.

Lokalgator

Lokalgatorna blir bättre anslutna till Södra vägen genom ökad körbanebredd och anläggande av refuger. Sådana ombyggnader föreslås för Skarpskyttegatan, Vårstagatan samt Olof Högbergsgatan/Lövuddsvägens anslutningar. Lokalgatorna Sundsgatan, sydost om Södra vägen, Klefbomsvägen och Kronobyvägen blir ej anslutna till Södra vägen utan föreslås istället avslutas med vändplan. Den befintliga direkta anknytningen av båtvarvet till Södra vägen föreslås utgå och ersättas med ny väganslutning till Strömsborgsgatan.

Körbana föreslås bli anlagd från Strömsborgsgatan till Sundsgatan mellan kv Skytten och Södra vägen, vilket innebär att gatornas anslutningar till Södra vägen stängs. Lövuddsvägen och Klefbomsvägen får ny gemensam anslutning till Södra vägen vid Olof Högbergsgatan. Detta förutsätter ny sträckning av Klefbomsvägen förbi Skogsbrynet 1:1, Gådeå 3:4, 3:13, 3:14 och 3:26. Utfarten till E4 föreslås utgå för stg 592 och Venus 9 och 10. Befintlig väg inom Venus 7 med anslutning till Vårstagatan föreslås istället utlagd som gata fram till stg 592.

Befintlig väg till Vändkretsen 4 från Lasarettsgatan föreslås utgöra gatumark och förlängas fram till Vändkretsen 7. Gemensam förbindelseled gf mellan Vändkretsen 4, 7 och 8 föreslås ansluta fastigheterna till Lasarettsgatan då utfarterna från kv Vändkretsen mot Södra vägen föreslås stängda.

Utfartsförbud

Utfartsmöjligheterna från de till Södra vägen gränsande fastigheterna föreslås begränsade i förslaget genom att utfartsförbud utlägges i kvartersgräns mot vägen. Flertalet befintliga utfarter bibehålles i oförändrat läge. Befintliga utfarter som föreslås utgå får ändå användas intill dess ny utfart enligt planens intentioner har anlagts. Utfarter från flera fastigheter har sammanförts gruppvis i gemensam utfart, varvid antalet utfarter till Södra vägen kunnat minskas. Kommunen avser att genom frivilliga överenskommelser genomföra utfartssaneringen. Där förslaget innebär att mark åtgår till GCM-vägen aktualiseras utfartsförbudet vid fastighetsbildningen. Medel att ersätta skada till följd av att utfarter måste byggas om utgår ur medel för vägombyggnadsprojektet.

Då utfarter från fastigheterna Gådeå 8:14 och 8:17 stänges föreslås gatuanslutning istället till Kronobyvägen resp Lövuddsvägen. Då utfart från Gådeå 8:14 slopas och ny utfart anordnas mot Lövuddsvägen bör om möjligt den branta lutningen reduceras. Detta kan ev åstadkommas om ny utfart anordnas på gatuplanteringen som gränsar till 8:14. Gemensam förbindelseled, gf, föreslås för att lösa utfartsfrågan för Gådeå 3:5 och 3:16, då utfarterna till E4 stängs.

Utfarterna från Gådeå 3:26, 3:27, Skogsbrynet 1:3, Gådeå 7:40 och 7:41 föreslås anordnade till Klefbomsvägen till följd av utfartsförbud i kvartersgräns mot E4. Gådeå 3:20, 3:28 och Annelund 1:2 föreslås erhålla utfart till Södra vägen vid gemensam tomtgräns för de två sistnämnda fastigheterna.

Gemensam förbindelseled, gf, föreslås för anslutning av Annelund 1:1, 1:3 och Gådeå 35:1 samt Lugnet 2:1, 2:6, 2:7 och 2:9 till Södra vägen. Befintlig utfart från Lugnet 2:3 föreslås bli nyttjad gemensamt även för Lugnet 2:2, 2:4, 2:8, 2:10 och 2:11. Gemensam anslutning till E4 över befintlig utfart på stg 639 föreslås för stg 125, 126, 127 och 127 A. Till utfart över samma stg 639 men på annan plats vid E4 avses sammanföras utfarter från stg 121 G, 130 och 581. Direkt tillfart till Södra vägen slopas för 607 och Gådeå 7:33. I stället föreslås utfarterna anordnade över Granuddens parkering genom att i planförslaget utlagts särskild bestämmelse, gf, gemensam förbindelseled över parkeringen. Gemensam förbindelseled, gf, som utfart för stg 592 och Venus 9 och 10 föreslås anordnad jämlikt anläggningslagen då utfarten mot Södra vägen stängs.

GCM-vägar

Separat GCM-väg föreslås bli anlagd på Södra vägens västra sida från Olof Högbergsgatan till Kiörningsskolan och därifrån på Södra vägens östra sida. Mitt emot Tullportsparken lämnar GCM-vägen Södra vägen för att dras över Gådeå sjukhustomt till Hospitalsgatan. För GCM-vägen över denna kvartersmark utlägges x-område i planförslaget. GCM-tunnlar under Södra vägen föreslås anlagda vid Olof Högbergsgatan och Kiörningsskolan. Dessa föreslås anordnade inom x-område.

GCM-tunnlarna utformas med bredden 4,0 m. Den fria höjden blir 2,5 m och längderna för resp tunnel ca 10 och 18 meter. De framställs prefabricerade och ges belysning.

VA-ledningar

På uppdrag av Härnösands kommun har K-Konsult upprättat principförslag för VA-arbeten ingående i ombyggnaden av Södra vägen. Enligt förslaget uppgår ombyggnadsåtgärderna till ca 2,5 milj kronor. Särskild VA-plan redovisar de åtgärder som föreslås. I "Utredningsplan för Södra vägen" finns en kostnadssammanställning. För VA-ledningar, som berör kvartersmark, har särskilda ledningsreservat, u-områden, utlagts i förslaget.

Belysning

Befintlig belysning 150 w högtrycksnatrium bibehålles på delen Södra väghållningsgränsen-Storgatan. Däremot flyttas den i sidled. På delen Storgatan-Norra infarten görs byte till samma standard. Ingen belysning görs särskilt av GCM-vägarna längs Södra vägen.

Vägrafikbuller

Riksdagen har i april 1981 antagit riktlinjer för skydd mot vägrafikbuller. Trafikbullerutredningen TBU:s riktlinjer finns angivna i TRÅD (Allmänna råd för planering av stadens trafiknät), utgiven av statens planverk 1982.

Bullergränserna anges som genomsnittliga värden för dygn i dBA (ekvivalentnivån). Riktlinjerna är inte rättsligt bindande. Avvikelse från värdena måste medges med hänsyn till lokala faktorer och omständigheter i de enskilda fallen. Riktlinjerna är sammanfattade i 4 punkter och gäller permanent- och fritidsbostäder samt vård- och undervisningslokaler.

Punkt 3 i riktlinjerna har använts vid bedömning av vägrafikbullret vid Södra vägen: att vid ny- och väsentlig ombyggnad av trafikled i befintlig bebyggelse bör man sträva efter att förhindra högre bullernivåer än 70 dBA utomhus och 40 dBA inomhus. Detta betyder att sådan bullernivå inte kan erhållas som vid planering av helt nya bostadsområden.

Hänsyn bör tagas till de faktiska förhållandena med bostadshus belägna nära trafikleden. Inom kvarteren vid Södra vägen har därför byggnadsrätten, zonen där man får uppföra bostäder, utlagts med hänsyn till vad som anges i pkt 3, riktlinjerna för skydd mot vägtrafikbuller.

Vid beräkning av vägtrafikbuller i dBA har använts "Nordisk beräkningsmodell för vägtrafikbuller" utgiven av Naturvårdsverket, Planverket, Socialstyrelsen och Vägverket. Fordonstätheten har beräknats till 10 000 f/dygn och andelen lastbilar till 12 % samt skyltad hastighet 50 km/tim. Bullernivån har beräknats till 67 dBA 10 m från vägmitt. Avståndet från vägmitt till bostadsfasad är i genomsnitt 25 m. Endast inom stg 166 och 167 är bostadsfasad belägen på mindre avstånd än 10 m från vägmitt.

Fönsterförsedd trähusfasad utan särskilt förstärkt isolering torde reducera utifrån kommande vägtrafikbuller med ca 25 dBA. Inomhusvärdet 10 m från vägmitt torde bli $67 - 25 = 42$ dBA. Byggnader bör vara belägna 15 - 20 m från vägmitt om TBU:s riktlinjer, pkt 3, att 40 dBA inomhus ska gälla. Förgårdsmark har därför utlagts intill en bredd av 20 m från vägmitt, så att ljudnivån inomhus inte överskrider i riktlinjerna angivet värde.

I TBU:s riktlinjer pkt 1 anges, att vid nyplanering av områden med bostäder och trafikleder bör gränsvärdena 55 dBA utomhus och 30 dBA inomhus vara vägledande. På stadsplanekartan har därför de delar av bostadskvarteren, som är belägna närmare Södra vägens mitt än 50 m försetts med skraffering avsedd att markera att i samband med ny- om- eller tillbyggnad av bostäder bör särskild hänsyn tagas till bullersituationen vid Södra vägen då bullernivån inom de skrafferade områdena inom 50 m från vägmitt utomhus överstiger 55 dBA. Förbättring av isoleringen i husfasad mot bullerkällan är den normala lösningen att sänka ljudnivån inomhus. Normalt är fönsterkonstruktionen och tilluftsdonen den del av fasaden som är svagast ur bullersynpunkt. Om bättre ljudisolerade treglasfönster monteras, så förbättras både värmeisolering och ljudisolering. Det är lämpligt att ljudisoleringen i fasad förbättras samtidigt med tilläggsisoleringen. Vid studium till sådan förbättring genom fasadåtgärder hänvisas till natuvårdsverkets publikation, "Bullersanering".

El och tele

Normala åtaganden förutsätts vid ombyggnad av anläggningar inom området.

PLANGENOMFÖRANDE

Ombyggnaden av Södra vägen, som är ett statskommunalt projekt, kommer att ske i ett sammanhang.

Fastighetsbildningsfrågor och byggande kommer att lösas i kommunal regi. Statens bidrag till kostnaderna utgör 70 %.

Tidplan

Vägombyggnaden ingår i fördelningsplan 1984-1993 med medelstilldelning 1986.

Kostnader

Totalt beräknas kostnaderna för projekt Södra vägen uppgå till 10 milj kronor. Utredning för översiktlig bedömning av kostnader för markinlösen i samband med genomförande av trafiksanering Södra vägen i Härnösand har på uppdrag av Härnösands kommun upprättats av K-Konsult i Sundsvall, Lantmäteri- och markexploateringsavdelningen. Exploateringskostnaderna har beräknats i två alternativ, i alt 1 till 2 milj och i alt 2 till 2,55 milj.

Gemensamhetsanläggningar

Anläggningslagen och fastighetsbildningslagen blir tillämplig för i förslaget utlagda områden för gemensam förbindelseled, gf, men även där befintlig fastighetsbildning påverkas av förslaget och flera fastigheters utfarter avses bli samlade.

Som gemensam förbindelseled, gf, har utlagts utfarterna från Gådeå 3:5 och 3:16 samlade mot Olof Högbergsgatan. Utfarterna från Annelund 1:1, 1:3, Lugnet 2:1, 2:6, 2:7, 2:9 och Gådeå 35:1 föreslås samlade till en gemensam utfart, gf, till Södra vägen. Gådeå 7:33 och stg 607 föreslås ges utfart som förbindelseled, gf, gemensam med utfarterna från bostadsområdet Granudden.

Utfarterna från stg 592 och Venus 9 och 10 föreslås anordnade gemensamt över utlagt gf-område mot Vårstagatan. I kv Vändkretsen avses utfarterna anordnas som gemensam förbindelseled, gf, för Vändkretsen 4, 7 och 8. Även övriga fastigheters utfarter bör regleras gemensamt med tillämpning av fastighetsbildningslagen eller anläggningslagen. Gådeå 3:20, 3:28 och Annelund 1:2 som utfart till Södra vägen vid gemensam tomtgräns. Lugnet 2:2, 2:3, 2:4, 2:8, 2:10 och 2:11 vid utfart till Södra vägen över tomtskaf till Lugnet 2:3. Skogsbrynet 1:3 och Gådeå 3:27 i gemensam utfart till Klefbomsvägen. Stg 125, 126 och 127 A gemensamt till Södra vägen. Stg 121 G, 130, 581 och 639 samlade i samma utfart till Södra vägen. Stg 614 och 143 C i samordnad utfart till Södra vägen.

Åtgärder mot-vägrafikbuller

Till ägarna av 15 bostadshus vid Södra vägen belägna närmare vägmitt än 20 m och betecknade med w kan statsbidrag för bullerdämpande åtgärder utgå t ex insättning av treglasfönster.

Kontrollmätning av bullret har utförts avseende fastigheten Vändkretsen 8, belägen 19 m från vägmitt, den 3/10 resp 4/10 1984. Enligt mätprotokoll har ekvivalentnivån utomhus uppmätts till 69,0 dBA och 67,6 dBA. Ekvivalentnivån inomhus har uppmätts och omräknats för dygn till 36,6 dBA resp 36,0 dBA. Den högre utomhus- resp inomhusnivån erhöles den 3/10 84, då vägbanan var blöt efter regn.

Riktlinjerna pkt 3 - 70 dBA utomhus resp 40 dBA inomhus klaras således även av flertalet bostadshus belägna inom förgårdsmarken 20 m från vägmitt. I fall dygnsekvivalentljudnivån 30 dBA inomhus enligt riktlinjerna i pkt 1 ska erhållas måste ljudreduktionen mot trafikbuller förbättras med ca 6-7 dBA. Enligt naturvårdsverkets publikation, "Bullersanering" torde sådan förbättring vara möjlig att erhålla genom att förse de befintliga fönstren som förutsätts vara i gott skick med nya tätningslister alternativt byta den yttre rutan i normalfönstren mot tjockare glas eller mot isolerruta. Då kan ljudreduktionen förbättras med 5-10 dBA. De bostadsfastigheter för vilka statsbidrag kan utgå är stg 614, stg 126, Gådeå 3:28, 8:30, 8:28, 8:17, 8:14, 3:27, 7:41, Vändkretsen 7, 8, 9 samt stg 166, 167 och stg 181.

Samråd

Vid stadsplaneförslagets upprättande har samråd jämlikt 14 § byggnadsstadgan hållits med berörda markägare. Fortløpande har projektsamråd hållits med planenheten, vägförvaltningen och kommunala förvaltningar.

Stadsbyggnadskontoret i Härnösand 1984-10-24

Håkan Stjernholm
Stadsbyggnadschef

Per-Olof Norlin
Stadsplaneingenjör

Tillägg

Påpekanden gjorda under planens utställningstid ger anledning till följande revideringar.

1. Mopedtrafiken (M) skall även fortsättningsvis ske på gatumark varför bokstaven M skall utgå ur sammanställningen GCM på alla platser där den förekommer i beskrivningen.
2. På sid 11 skall texten under rubriken "Åtgärder mot vägtrafikbuller" ha följande lydelse: "Väghållaren, i detta fall kommunen, är ansvarig för de kostnader som uppkommer för erforderliga bullerdämpande åtgärder. Kommunen kan få frågan om statsbidrag för åtgärderna prövad".
3. På sid 12, andra stycket raderna 12 och 13 skall "statsbidrag kan utgå" ersättas med "bidrag kan prövas utgå".

Stadsbyggnadskontoret i Härnösand 1984-12-19

Håkan Stjernholm
Stadsbyggnadschef

Per-Olof Norlin
Stadsplaneingenjör

SÖDRA VÄGEN
Härnösands kommun
Västernorrlands län

Förslag till stadsplan och ändrad stadsplan

B e s t ä m m e l s e r

1 § PLANOMRÅDETS ANVÄNDNING

1 mom *Byggnadskvarter*

- a) Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.
- b) Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.
- c) Med C betecknat område får användas endast för samlings- och föreningslokaler och därmed samhörigt ändamål.
- d) Med Bg betecknat område får användas endast för garageändamål samhörigt med bostadsändamål.
- e) Med HB betecknat område får användas endast för handels- och bostadsändamål.
- f) Med Ub betecknat område får användas endast som upplagsplats för båtar och får bebyggas endast med för detta ändamål erforderliga båthus och förvaringsbyggnader.

2 mom *Specialområde*

Med Es betecknat område får användas endast för transformatorstation och därmed samhörigt ändamål.

2 § MARK SOM INTE FÅR BEBYGGAS

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

3 § SÄRSKILDA FÖRESKRIFTER ANGÅENDE OMRÅDEN FÖR ALLMÄN TRAFIK OCH FÖR ALLMÄNNA LEDNINGAR

1 mom Med x1 betecknad del av gata skall hållas tillgänglig för gångtunnel under gatuplanet.

2 mom Inom med x2 betecknad del av byggnadskvarter får icke vidtagas anordningar som hindrar att området används för allmän gångtrafik.

3 mom På med u betecknad mark får icke vidtas anordningar som hindrar framdragande och underhåll av underjordiska allmänna ledningar.

4 mom Med s betecknat område skall utgöra vägsälant.

4 § SÄRSKILDA FÖRESKRIFTER ANGÅENDE OMRÅDEN FÖR VISSA GEMENSAMMA ANORDNINGAR

På med gf betecknat mark får icke vidtas anordningar som hindrar markens användning för gemensam förbindelseled mot gata.

5 § BYGGNADSSÄTT

På med E betecknat område skall huvudbyggnader uppföras fristående.

6 § BYGGNADS LÄGE

På med E betecknat område får garage uppföras mot ena tomtgränsen på ett avstånd av minst 1,5 m från denna under förutsättning att byggnad å angränsande tomt är belägen på ett avstånd av minst 4,5 m till nämnda gräns och att denna placering är förenlig med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret.

7 § EXPLOATERING AV TOMT

1 mom *Antal byggnader*

På tomt som omfattar med E betecknat område får endast en huvudbyggnad och ett garage eller annan gårdsbyggnad uppföras.

2 mom *Byggnadsyta*

Av tomt som omfattar med E betecknat område får högst en femtedel bebyggas.

8 § BYGGNADS UTFORMNING

1 mom *Våningsantal*

På med romersksiffra betecknat område får byggnad uppföras med högst det antal våningar som siffran anger. Där terrängen så medger får sluttningsvåning anordnas.

2 mom *Byggnads höjd*

På med I, II och III betecknat område får huvudbyggnad icke uppföras till större höjd än respektive 4,4, 7,2 och 11,6 m.

3 mom *På med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.*

9 § UTFARTSFÖRBUD

- 1 mom Utfart får icke anordnas över områdesgräns som även betecknats med ofyllda cirklar. Förbudet gäller ej fastighet vars behov av utfart icke kan behöriren tillgodoses på annat sätt.
- 2 mom I områdesgräns som även betecknats med fyllda cirklar skall fastighet förses med stängsel, vari ej får anordnas öppning som medger utfart mot gata.

10 § ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

På tomt som omfattar med w betecknat område får nybyggnad ej företas så länge någon byggnad i strid mot stadsplanen helt eller delvis ligger kvar på med punktprickning betecknad del av tomten. Utan hinder härav får till nybyggnad hänförlig ändring av befintlig byggnad företas, om icke byggnadens volym eller våningsantal därigenom ökas.

Stadsbyggnadskontoret i Härnösand 1984-10-24

Håkan Stjernholm
Stadsbyggnadschef

Per-Olof Norlin
Stadsplaneingenjör

Tillhör det 1984-12-19 reviderade förslaget.

Håkan Stjernholm
Stadsbyggnadschef